

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 534/2024-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného Mgr. Jaromírom Šumom, advokátom, Roosewelta 633/18, Partizánske, proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23Tos/34/2024 zo 14. mája 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 17 ods. 2 ústavy, čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením krajského súdu sp. zn. 23Tos/34/2024 zo 14. mája 2024. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Prievidza uznesením č. k. PE-1T/102/2019-218 z 13. decembra 2023 podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 419 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že sťažovateľ sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia uloženej mu rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 1T/102/2019-140 zo 17. februára 2020, ktorého výkon bol pôvodne podmienenečne odložený na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 36 mesiacov. Zároveň sťažovateľa zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú krajský súd napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažnostná argumentácia je založená na tvrdení o porušení označených článkov ústavy, listiny a dohovoru postupom krajského súdu, ktorý rozhodol o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o neosvedčení sa v skúšobnej dobe po lehote ustanovenej § 52 ods. 2 Trestného zákona.

4. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd vyložil § 52 ods. 2 Trestného zákona extenzívnym a ústavne neakceptovateľným spôsobom. Z jeho zákonnej dikcie jednoznačne vyplýva, že v lehote jedného roka od uplynutia skúšobnej doby musí byť rozhodnuté aj druhostupňovým súdom o opravnom prostriedku. Zakotvením tejto lehoty zákonodarca poskytol odsúdenému ochranu, aby o jeho osvedčení bolo rozhodnuté v zákonnej lehote a aby prípadné rozhodnutie o neosvedčení sa časovo nadväzovalo na pôvodne uložený trest. Je zrejmé, že uplynutím dlhšieho času od skutku, resp. od rozsudkom uloženého trestu výkon pôvodne uloženého trestu stráca význam.

5. Podľa sťažovateľa krajský súd presvedčivo neodôvodnil základnú sťažnostnú námietku, prečo rozhodoval po zákonnej lehote a prečo by takéto rozhodnutie malo byť ústavné a zákonné. Krajský súd síce poukázal na súdnu prax, no neuviedol žiadnu konkrétnu judikatúru, z ktorej by sa takáto prax dala odvodiť. Sťažovateľ pripúšťa, že ak odsúdený zavíni, že krajský súd rozhodne po uplynutí zákonnej lehoty, možno považovať takéto rozhodnutie za ústavne udržateľné. Sťažovateľ však žiadnym spôsobom nezavínil, že krajský súd rozhodol po lehote stanovenej § 52 ods. 2 Trestného zákona. Riadne sa dostavoval na všetky úkony a nijako sa nevyhýbal trestnému konaniu.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdenom porušení práv podľa ústavy, listiny a dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, ktoré je podľa sťažovateľa nezákonné a ústavne neudržateľné, keďže krajský súd rozhodol o sťažnosti sťažovateľa po lehote stanovenej § 52 ods. 2 Trestného zákona. Sťažovateľ je taktiež toho názoru, že krajský súd sa s touto jeho sťažnostnou námietkou nedostatočne vysporiadal, čo sa údajne odzrkadlilo na kvalite odôvodnenia napadnutého uznesenia

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 8 ods. 2 a čl. 36 ods. 1 listiny:

7. Ústavný súd nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov. Prieskum rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom je možný len z toho pohľadu, či samotným rozhodnutím alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody. Ústavnoprávnou požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľne a logicky odôvodnené.

8. Podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, dodržiaval podmienky probačného dohľadu a splnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví,

že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd, vzhľadom na okolnosti prípadu, ponechať probačný dohľad v platnosti, hoci odsúdený svojím konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže primerane predĺžiť probačný dohľad, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu probačného dohľadu ustanoveného v § 51 ods. 2, uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo povinnosti, alebo nariadiť kontrolu uložených primeraných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená. Podľa § 52 ods. 2 ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by na tom mal odsúdený vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

9. Krajský súd v napadnutom uznesení vo vzťahu k rozhodovaniu o sťažnosti po už špecifikovanej zákonnej lehote v podstatnom uviedol, že jednoročná lehota zaväzuje iba prvostupňový súd, čo vyplýva nielen z jednoznačného textu predmetného ustanovenia, ale aj z ustálenej súdnej praxe a v neposlednom rade to korešponduje so zmyslom a s účelom Trestného zákona. Ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa s touto námietkou vysporiadal síce stručne, no ústavne akceptovateľne. Ustanovenie § 52 ods. 2 Trestného zákona, o ktoré opiera sťažovateľ svoju argumentáciu, zakotvuje prekluzívnu lehotu, ktorá však zaväzuje výlučne prvostupňový súd, ktorý vydáva rozhodnutie o osvedčení, resp. neosvedčení sa. Podanie opravného prostriedku je právom sťažovateľa, nie je však obligatórnym štádiom takéhoto rozhodovania (k tomu pozri NR 10Tz 15/1965). V prípade sťažovateľa okresný súd vydal svoje rozhodnutie v ustanovenej lehote (na verejnom zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo 13. decembra 2023, pozn.), keďže skúšobná doba plynula od 18. februára 2020 do 18. februára 2023 a lehota na rozhodovanie tak uplynula 18. februára 2024. Krajský súd vychádzal z doslovného znenia daného ustanovenia, pričom o rozširujúci výklad, ktorý navyše nemá akýkoľvek právny základ, sa pokúsil práve sťažovateľ argumentáciou uvedenou v ústavnej sťažnosti.

10. Krajský súd dal vo svojom rozhodnutí ucelenú a ústavne akceptovateľnú odpoveď na otázku, prečo sa sťažovateľ neosvedčil a že v jeho prípade nemožno hovoriť o tom, že v skúšobnej dobe viedol riadny život. Sťažovateľ sa v skúšobnej dobe dopustil protiprávneho konania vo forme priestupkov, a to celkovo štyrikrát, pričom priestupok proti majetku zo 16. apríla 2021 bol spáchaný na obdobnom skutkovom základe, na akom bol spáchaný trestný čin, za ktorý mu bol uložený trest. Napriek tomu, že sťažovateľ v skúšobnej dobe spolupracoval s probačným a mediačným úradníkom a uhradil škodu v celom rozsahu, vedenie riadneho života ako základnej podmienky osvedčenia sa v skúšobnej dobe sa v každom prípade spája predovšetkým s rešpektovaním právnych noriem, a to počas trvania celej skúšobnej doby.

11. Ústavný súd nepovažuje závery krajského súdu za neodôvodnené či za prejav sťažovateľom tvrdenej svojvôle krajského súdu. Z právnej úpravy aplikovanej vo veci sťažovateľa vyplýva, že predpokladom na vyslovenie, že odsúdený sa osvedčil, je okrem uplynutia skúšobnej doby ustanovenej odsudzujúcim rozhodnutím zároveň aj skutočnosť, že odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil uložené obmedzenia a povinnosti. Krajský súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že sťažovateľ všetky kumulatívne uvedené podmienky nesplnil, pritom vychádzal zo skutkových zistení, že sťažovateľ počas plynutia skúšobnej doby spáchal početné priestupky.

12. Posúdenie splnenia podmienky vedenia riadneho života je otázkou interpretácie a aplikácie práva na úrovni zákona. Bez potreby detailného opakovania či ďalšej analýzy záverov krajského

súdu je možné vysloviť ústavnú konformnosť odôvodnenia sťažovateľom namietaného uznesenia krajského súdu, ktorý náležite vysvetlil dôvody, na základe ktorých bolo rozhodnuté o neosvedčení sa sťažovateľa. Argumentácia krajského súdu je zrozumiteľná, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúca kritériám ústavne udržateľného a dostatočného odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov, judikatúre ústavného súdu a zároveň je v súlade s podstatou a so zmyslom aplikovaných právnych noriem.

13. Ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že sťažovateľom napadnuté uznesenie krajského súdu nesignalizuje možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny), resp. čl. 17 ods. 2 ústavy (čl. 8 ods. 2 listiny), ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom tohto práva neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

14. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu ústavný súd, vychádzajúc z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, konštatuje, že pod ochranu podľa čl. 6 dohovoru nespadá konanie, v ktorom sa rozhoduje, že sa vykoná trest odňatia slobody, ktorého výkon bol podmiennečne odložený, keďže v tomto konaní ide o vydanie rozhodnutia, ktoré priamo nesúvisí s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru (o tom už bolo právoplatne rozhodnuté v pôvodnom konaní, v ktorom bol sťažovateľovi uložený trest odňatia slobody, ktorého výkon bol zároveň podmiennečne odložený). Inak povedané, pôsobnosť (aplikovateľnosť) čl. 6 dohovoru zásadne nepresahuje okamih konečného právoplatného rozhodnutia o vine a treste. Nevzťahuje sa teda na konanie, v ktorom sa rozhoduje, že sa vykoná trest odňatia slobody, ktorého výkon bol podmiennečne odložený (II. ÚS 32/2021). Ústavný súd preto podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť aj v tejto jej časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2024

Libor Duľa
predseda senátu